

ELHATÁROL ÉS MAGÁBA ZÁR

Gerencsér Kinga
c. egyetemi tanár

**Egy kép keret nélkül olyan, mint a ház tető nélkül, vagy az ablak üveg nélkül. A keret a képet erősíti, azt kiegészíti vagy visszafogottan teszi hangsúlyos-
sá. A keret profilja, színezése, sőt a kép mérete is jelentősen meghatározó
tud lenni. Ezért ajánlott megfontoltan dönteni a tekintetben, hogy a kiválasztott kép, annak kerete és a helyiség berendezése kellő összhangban legyen – mondja Tenk Dániel képkeretező. Nála jártam és próbálok visszaadni azt a lelkesedést, amivel a szakmájáról beszélt.**

Nagyon valószínű, hogy a képkeretek elődjei már az ókorban vagy a kora középkorban (kapuk keretei, ajtóbetétek, ablakok bélésfalai és oszlopfők) megvoltak. A képkeret és ezáltal a kép is, mint tetszőleges, privát helyiségek mobil berendezési tárgya, minden bizonnyal ismeretlen volt az akkori ember számára. A középkori helyiségeket falfestmények, falburkolatok és textilkárpitok díszítették. A képkeret használatával vált ismertté az újkor embere számára az „elmozdítható kép”. Így a festőművészek most már saját műtermükben tudták elkészíteni „állványképeiket”. Ebből az időből származhattak az első képkeretek, vagyis a középkorban alakulhatott ki a képkeretező mestersége.

HARMÓNIA

A képkeretezőnek jó esztétikai érzékkel kell rendelkeznie. A műalkotás számára sem közömbös, hogy milyen keret öleli körbe. Abban az esetben, ha a keret teljesen harmonizál a képpel, akkor új környezetbe is jól beilleszthető. A keretezésnek ezen kívül még egy nagyon fontos funkciója van, mégpedig az alkotás védelme a por, a nedvesség, zsír vagy más szennyeződés ellen.

Tenk Dániel eredetileg zenét tanult és jazzdobon játszott, valamint tanított is. A zenélés mellett kezdte el édesapja festményeit keretezni. 1995 óta már csak ezt csinálja. Fő profilja a lakosság, a cégek és a művészek számára nyújtott egyedi képkeretezés. Műhelye Budapesten, Csillaghegyen egy családi

házban működik, ami nemcsak otthona és munkahelye, hanem galéria is: itt alkot édesapja, Tenk László festőművész. Műhelyében a keretezéshez szükséges összes gép megtalálható és a komoly raktárkészletének köszönhetően azonnali keretezést is tud vállalni. Raktáron több mint 500-féle lécs és több mint 100-féle paszpartu karton van. Kasírozáshoz és felületfóliázáshoz szükséges alapanyagok és üvegek is nagy mennyiségben a rendelkezésére állnak.

VÁLASZTÁSOK

A képekhez leginkább illő keretek kiválasztásában és a különböző technikai megoldások ismertetésében természetesen számíthatnak rá a megrendelők. Az első

Tűzzománcok és modern grafikák keretezése paszpartuval

kérdés általában, hogy milyen képhez milyen keretet válasszunk? Néhány szempontot a választáskor érdemes figyelembe venni, de kőbe vésett szabályok nincsenek. A keretprofil hatása: a portré vagy csendélet hatását erősíti, ha a keretet úgy választjuk, hogy az kifelé keskenyedő profilú legyen, ezáltal a kép kiemelkedik. A mélység hatását a tájképeknél a befelé lejtő keretprofillal fokozhatjuk. A szín szerepe a választásnál: ha a kép világos, akkor inkább hűvös

hatású keretet válasszunk, de jól illeszkedik az ezüst és a fekete keret is ezekhez a képekhez. Amennyiben a meleg színek dominálnak a képen, a fa vagy az aranykeret harmonizáló lezárása lehet a képnek.

MODERN VAGY KLASSZIKUS?

– Ha régi stílusban kívánjuk bekeretezni a rajzot, ajánlatos klasszikus keretlécet használni. A modern képekhez viszont a modern profil illik leginkább. A könnyű ecsetvonással készülő képekhez lendületes profilt válasszunk. Ha bizonytalanok vagyunk, helyezünk el többféle képkeretléc-profilt a kép mellé, így könnyebb kizárni a hozzá nem illőt, és megtalálni a megfelelőt – magyarázza Dániel. A keret kiválasztásánál figyelniük kell a különböző képkeretfajtákra: keskeny, lapos, magas képkeret, dobozkeret. Egy nagyobb üvegezett képhez szélesebb keretet kell válasszunk. Festményekhez választhatunk úgynevezett kiállító-lécet, ami egy „L” alakú profil, mely keskenysége miatt nagyon kedvelt, kellő mélysége miatt pedig kitűnően használható vakkeretre feszített

vásznak keretezésére. Hímzéseknél, selyemképeknél, fotóknál, rajzoknál, grafikáknál, amiket legtöbbször paszpartuzunk, inkább vékonyabb keretet válasszunk, persze ez függ a kép méretétől is.

A mai keretek általában puha trópusi fából készülnek, melyek olcsóbbak, mint a kemény fák, könnyű megmunkálni őket, hátrányuk, hogy könnyebben vetemednek. 2,5–3,0 méter hosszú szálban veszi meg magyar, olasz és spanyol gyártóktól.

VAKKERET

Vakramának hívjuk azt a keretet, amelyekre a vászonképeket feszítjük. A vakkeret általában két centiméter vastag, négy vagy hat centiméter szélességben gyártott, speciális profilú léccel. Az ékekkel utólag feszíthető, csapolással összeillesztett vakkeretre feszítjük fel a vásznakat. A keret sarkainál lévő ékekkel az anyag természetéből adódó későbbi esetleges lazulás könnyedén korrigálható.

DOBOZKERET

Különböző tárgyak keretezéséhez dobozkeretet készítünk, ahol a tárgy

Tenk Dániel képkeretező

Tenk Dániel munka közben

vastagsága miatt távolságot kell hagyni az üveg és a keretezendő tárgy között. Az üveg rögzítése távtartóval történik, ami hablemezből vagy erre a célra gyártott profilból készül. Keretezhetünk lepkét, virágot, kagylót, érmeket, vagy focimezt. Megrázó élménye volt, amikor egy II. világháborús zubbonyt keretezett be, melyben elesett a csatában a tulajdonosa.

PASZPARTU

Paszpartunak nevezzük azt a vékony dekoratív kartont, ami a kép körül helyezkedik el. Egyrészt megakadályozza, hogy a kép közvetlenül érintkezzen az üveggel, másrészt kiemeli és díszíti az alkotást. A paszpartu magja általában 1–2 mm vastag karton, melynek felső borítása különböző színű és anyagú lehet. A paszpartu felülete lehet papír, bársony, vászon, metál és egyéb különleges anyag. Rajzokhoz, grafikákhoz, akvarellekhez, pasztellképekhez, oklevelekhez, fotókhoz, gobelinekhez, selyemképekhez tesszük, amivel teret adunk a képnek, „nem zárjuk be” a képet a

keretbe. A számítógépes paszpartu vágás lehetővé teszi a szabálytalan alakú ablakok elkészítését is. A különböző díszítő kivágásokkal pedig különleges hatásokat lehet elérni.

KASÍROZÁS

Kasírozásnak hívjuk azt az eljárást, amikor a képet teljes felületében egy hátlapra (általában hablemezre) ragasztjuk, ezzel megakadályozzuk a kép esetleges hullámosodását, illetve puzzle esetében a szétesés-

sét. Ajánlott alkalmazási terület: nyomtatott kép, fotó, poszter, puzzle, gobelin, térkép, reklám- és művészeti nyomat. A kasírozáshoz egy hengeres gépet és egy vákuumos gépet használ, az előzőhöz öntapadó fólia, az utóbbihoz 85 fokon megolvadó ragasztópapír való.

SZAKÉRTELEM

– A legtöbb festmény alapja vászon vagy farostlemez, keretezéséhez gyakran ajánlok betétlécet/paszpartu lécet, ami a hagyományos papír paszpartut váltja ki, és amely elé minden esetben üveget kellene tenni. Az akvarellt legtöbbször paszpartuzva keretezem és üveggel védem. Itt megemlítem az antireflex üveget, ami nem tükröződik. A tükröződés a sötétebb képeknél nagyon zavaró lehet. Fotókat sokféleképpen lehet keretezni. Paszpartuval, üveggel, vagy kasírozva és felületfóliázva. Kasírozni biztosan mindig kell, hogy ne hullámosodjon meg. A puzzle-t keretezés előtt felragasztom egy hablemezre. Ez adja a tartását, ettől nem esik szét. A puzzle felületfóliázva van, ezért üveg nélkül szoktam keretezni. Textilre festett képet legtöbbször paszpartuzva keretezem, előtte azonban felkasírozom, mert a vékony

Fa képkeretlécek profilja

anyagoknak nincsen tartása, összeesik, meghullámosodik. Vákuumos gépben szépen ragasztható. A paszpartuzott képet üveggel védem. A gobelint keretezés előtt kifeszítem, feltűzöm és felkasírozom egy kartonra, hogy az oldalak derékszögbe kerüljenek és a kép felülete sima legyen. Nyomatott képet szinte mindig kasírozni kell, hogy ne hullámosodjon meg. A nagyobb méretű nyomatott képek

PRECÍZ, PONTOS MUNKA

Közben érkezik egy megrendelő, aki esküvői ajándéknak szeretné bekereteztetni a kézimunkáját. Dániel pillanatok alatt elmondja neki, hogy milyen technikai megoldások lehetségesek, és mutat jó pár keretet hozzá. Jó érzékkel válogatja össze a hozzá passzolókat, mindegyik más-más hatást vált ki. Végül megtörténik a döntés és mielőtt távozna a

Dobozkeret és üveggép keretezése

felületvédelmére felületfóliázást javaslok üveg, vagy plexi helyett – sorolja Dániel a sok gyakorlat során felhalmozott tapasztalatait.

megrendelő, megegyeznek az árban és az elkészülés időpontjában. Egy nap 8–10 képet is be tud keretezni, persze ez a mérettől és a technikától is függ. Erőssége, hogy rugalmasan kezeli a nyitvatartást, nem ritka, hogy valaki hétvégén jön, vagy korán reggel, esetleg késő este érkeznek. Ezen kívül gyorsan dolgozik, nagyon sokan kérnek tőle azonnali keretezést. Ennek feltétele a jó raktárkészlet és a precíz, pontos és jó minőségű munka. Ezt fémjelzik a visszatérő megrendelők véleménye, melyeket a Facebookon is olvashatunk. Egy bánata van csak, hogy két fia közül egyik sem érdeklődik a szakma iránt. Bízunk benne, hogy majd később talán megjön a kedvük hozzá és továbbviszik a vállalkozást. ■

Forrás: www.tenkkeret.hu

